

Sygn. akt IV KO 68/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Sobczak (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)

SSN Roman Sądej

w sprawie M. D.
oskarżonego z art. 284 § 2 kk i innych
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 24 września 2014 r.,
wniosku Sądu Okręgowego w R.
zawartego w postanowieniu tego Sądu
z dnia 4 sierpnia 2014 r., sygn. akt II K [...],
o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G.
w trybie art. 37 kpk
na podstawie art. 93 § 1 kpk

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Wystąpienie zostało umotywowane tym, że oskarżony chce uczestniczyć w rozprawie głównej, ale jego stan zdrowia poważnie utrudnia mu stawiennictwo w Sądzie właściwym na skutek konieczności pokonania odległości ok. 650 km do jego siedziby z miejsca zamieszkania oskarżonego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wystąpienie nie może być uwzględnione. Biegły sądowy stwierdził, że oskarżony może brać udział w toczącym się przeciwko niemu postępowaniu

sądowym. Odbywanie przez niego dalekich podróży jest tylko niewskazane. Przy wydawaniu opinii i formułowaniu wystąpienia nie wzięto nadto pod uwagę, że są regularne połączenia lotnicze na trasie G.-R., przy czym przelot trwa około 2 godzin i 30 minut. Z tej formy komunikacji i szybkiego przemieszczania się oskarżony i jego obrońca korzystali (zob. np. k. 735 *in fine*). Sąd występujący pominął również, że najważniejsze dowody w sprawie zostały przeprowadzone tzn. był przesłuchany oskarżony i pokrzywdzeni. Świadkowie ci zamieszkują w D., a więc blisko Sądu właściwego. Przekazanie sprawy innemu sądowi do rozpoznania wiązałoby się z koniecznością prowadzenia sprawy od początku i narażania tych świadków na uciążliwość dojazdu do jego siedziby. Wprawdzie zgłoszeni do przesłuchania są jeszcze inni świadkowie, ale w razie potrzeby przeprowadzenie tej czynności co do niektórych z nich może nastąpić na odległość (art. 177 § 1 a k.p.k.).

Przekazanie sprawy w trybie art. 37 k.p.k. jest przełamaniem konstytucyjnej zasady rozpoznawania sprawy przez sąd właściwy (zob. art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). Prawo to przysługuje oczywiście również pokrzywdzonym; w tej sprawie także jako stronom (oskarżycielom posiłkowym). Uwzględnienie wystąpienia może więc nastąpić tylko wyjątkowo, również w razie długotrwałej niemożności rozpoznania sprawy przez sąd właściwy ze względu na stan zdrowia oskarżonego, a zatem nie wówczas, gdy jego stawiennictwo jest tylko utrudnione. Obarczanie na podstawie art. 37 k.p.k. sądu niewłaściwego miejscowo rozpoznaniem niniejszej sprawy byłoby też akceptowaniem wadliwej organizacji pracy Sądu Okręgowego w R., który najpierw błędnie stwierdził swą niewłaściwość rzeczową, następnie bezpodstawnie wystąpił do Sądu Apelacyjnego o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w G. w trybie art. 36 k.p.k., a po odmowie zaniechał sprawnego i szybkiego przeprowadzenia postępowania w ciągu najwyżej kilku dni, m.in. przez niewezwanie i nieprzesłuchanie oskarżonego, pokrzywdzonych i pozostałych świadków na jednym lub zbliżonych terminach, czy zakończenie rozprawy z dnia 9 grudnia 2013 r. o godzinie 11¹⁰ tylko po wysłuchaniu w pełni zdrowego jeszcze oskarżonego, a bez przesłuchania obecnego świadka (pokrzywdzonego) R. P. (k. 771-776v).

Dlatego nie uwzględniono wniosku Sądu Okręgowego w R., który bezzwłocznie rozpozna wnioski dowodowe (k. 735) i zaplanuje skondensowane terminy dalszych rozpraw, ewentualnie w uzgodnieniu ze stronami i świadkami, którzy mogą być przesłuchani na odległość, oraz z sądami, gdzie to ewentualnie nastąpi.

[aw]